

✎ Pilkovundu mejät hävittäy s. 2

Hyvä olis, ku uvves Omas Muas suas siännöllizesti lugie suvikaarjalastu, tverinkarjalastu da lyydilästy kirjutustu. Anna karjalazet harjavuttas lugemah da kuulemah toine toizen paginua.

✎ On kaksi vuotta paras s. 2

Parahakse muzeikse täl vuvvel rodih kahten nominatsien voittai Luadogan pohjaisranikon muzei. Muzein raudajien mugah, tämä voitto ei olluh vuottamatoi, tämä voittajan diplomu on jo nelläs muzeis.

✎ Paras moralin urokku da elaijan ezimerki s. 4

Omamualazet-kluuban vuoronmugazel vastavuksel pietih paginua kallehimis, armahimis – mejän muamolois.

✎ Pieni kando rien kumuau s. 6

Ei ammui Suomalas-ugrilazen školan kaheksanden da yheksänden kluasoin opastujat kirjutettih ainekirjutustu "Mindäh minä opastun karjalan kiely?" Erähät nuorien mielet painammo lugiettavakse.

Nuori kaččoi nägi, ku Kanzallizen ansamblin artistat ollah tavallizii brihoi da neidizii, kudamat eletäh tavallistu nuoren elostu: suvajah, tansitah nygyaigazii tansiloi, kiistelläh, pietäh iluo.

KUVA: LARISA KRASAVTSEVA

Modernu & perindö

» "Kantelen" uvven eksperimentuprogramman tarkoitus on kiinnostuttua nuorižuo kanzallizeh muuzikkah da kul'tuurah. → [Sivu 5](#)

HYVÄT LUGIJAT! Uuttu vuotta vaste tahtozimmo kuččuo teidy mejän toimitukseh. Čuajustolan tagan voizimmo pidiä paginua loppujan vuvven tuloksis da nouzijan vuvven pluanois, yhtehizes Oma Mua -lehtes da karjalan kielen tulies aijas. Vuotammo teidy 20. talvikuudu 14.00 čuasun aigah Titovan pihale, 3, perti 103.

"Oma Mua" da "Vienan Karjala"

Kaksi vuotta peräkkäi paras

» Kanzallizes muzeis sanottih da palkittih tämän vuvven Karjalan parahat muzeit

OL'GA SMOTROVA

Sidä palkičendutseremouniedu pietäh Kanzallizen muzein seinis joga vuottu. Tämän vuvven tseremouniele pandih ebätavalline algu – arvostelijoin joukkoh kuulujat kehitettih kilbuniekko kirjuttua oigiet da korgiembua tazuo pyrgimyset kilbah tuliel aigua, toiči pyrgimyksis kirjutetu eruou muzeis nähtys.

Kilbu piettih seiččemes nominatsies, painos-nominatsii jäi palkiččemattah tänä vuon. Enämbi kaikkie pyrgijii oli Ozuttelu- da Paras muzei Izänmuansuvaiččijoile -nominatsieloih, kaikkiedahhäi kilbah oli kaksikymmen kaheksa pyrgijii.

Tutkimus-nominatsien voittajakse rodih Luadogan pohjaisrannikon muzei libo Sortavalan muzei. Arvostelijat korgiesti arvostettih Sortavalan muzein ruadajien kirjutetun tutkimuksen "Sortavalan vodokanualan 100 vuottu". Voitti Sortavalan muzei vie Ozuttelu-nominatsiesgi. Oma ozuttelu muzein ruadajat omistettih mualohehen linnan taloile. Kaikkiedah täh nominatsieh oli kaheksa pyrgijii: Kostamuksen muzein ozuttelu omistettih Karjalan kirjuttajale Jaako Rugojevale, Kondupohjan piirin muzei ozutti iččeh kerätyin fototehniekän kollektisien. Belomorskan muzein ruadajat valmistettih ozuttelu "Opastai on igäine mual", Puudogan muzeis valmistettih Starinoin mua -ozuttelu. Segežan muzei oman ozuttelun omisti voinutehniekäle.

Opastusprogrammu -nominatsies voitti Anuksen muzei. Oman Kodi da midä sie on -opastusprogramman muzei omisti lapsile. Keräilemy-nominatsien "otti" Kondupohjan muzei, muzein ruadajat löyhkettih, ku heile on ozuttettavua tulielgi vuottu. Paras muzei Izänmuansuvaiččijoile -nominatsies voitti Kostamuksen muzei. Parahakse muzein ruadajakse rodih Segežan muzein ozutteluozaston piälikkö Julija Garost. Pidäy sanuo, ku nämä kaksi jälgimäziks mainitut nominatsiet ollah uvvet, "Paras muzein ruadai" on palkittavu. Omas ruavos Garost sai kymmene tuhatu rubl'ua. Muzein ruadajan leivis naine on jo lähes viittytostu vuottu.

Parahakse muzeiks täl vuvvel rodih kahten nominatsien voittai Luadogan pohjaisrannikon muzei. Muzein ruadajien mugah, tämä voitto ei olluh vuottamatoi, tämävuodine voittajan diploma on jo nelläs muzeis. Mennyt vuon se sežo oli voittajannu. Voitonke muzeih ližiäy ei vaiku diplomua, ga vie denguagi tulieh ruadoh, tänä vuon muzein kukkaro sangeni vie nellälkymmel tuhandel rubl'ua.

Luadogan pohjaisrannikon muzei valmisti parahan tutkimuksen da ozuttelun tänä vuon. KUVA ON OTETTU VK.COM -SAITAL

Lehtien uvvessah yhteh menendy oli hyvä dielo. Vie parempi olis, ku uvves Omas Muas suas siännöllizesti lugie suvikaarjalastu, tverinkarjalastu da lyydilästy kirjutustu. KUVA: JELENA MIGUNOVA, "OMA MUA"

Pilkovundu meijät hävittäy

MARTTI PENTTONEN

Yheksättytostu vuottu luvon "Omua Muadu". Lehtes 1995/28 toimitus kyzelöy "Ongo sinun mieles hyvä, gu lehtes on kirjutuksii kahtel murdehel: livvikse da varzinkarjalakse?" Mondu kummua jo sen jälgeh näin, olen duumainnuh. Sih aigah vikse jo hiilavin vällyön kiehundu rubei azettumah. Vägitukku karjalankielisty kirjua jo oli piäs-syh ilmah da toimituksehgi tuli karjalan kielen yliopistos opastunnu ruadajua. Nouzi kyzymys kielizakonah. Silloi "suomi puoloveh", Ortjo Stepanov edunenäs vie oli vägevy da hyö ei tahtottu nähtä karjalan, semmite vian kehittymisty kirjukielekse. Yhtet sidä nimitettih "sväčkytykseks". Rugojevan mugah karjal pädöy kodikielekse, a kirjukielekse pidäy suomi. "Oman Muau" piätoimittaigi kirjutti, ku karjal ei päi, eigo rubie pädemäh kirjukielekse. Tämä suomimielizien kampuani toinah esti karjalan piäzendän virrallizekse kielekse.

Ollus hyväksytty karjal virrallizekse kielekse, sit olis olluh paineh kehittäy yksi valdivollizehgi käyt-töh pädi kirjukieli. Kieli-zakonprojektan hylgiändy nostatti frustratsiedu da

Olen jo tarbehkse moni kerdua nähnyh tämän konfliktan: pidäs piättii, mil murdehel luadie nimilaudu, dokumentu libo pagin.

apaatiedu, kudamis karjalazet viegi ei olla kogonah toivuttu. Karjal muga kui uvvessah suudittih kois peitoči paistavakse kielekse. Karjalazet myöstytth omah čuppuh, pellastukkah ken maltau. "Oman Muau" jagavundan kah tekse lehtekse liitän täh kehitykseh, iččehpäi kiändymizeh. Allus ičegi piin hyväny ku lehti selgevyi da livvin murreh muga kui omal lual rubei kehittymäh nygyaigazekse kielekse. A karjalazet ruvettih loittonemah toine toizes. Ruvettih sanomah,

ku karjalazil on kaksi kirjukiely, livvi da viana. A mindäh vaiku nämmä? Suomen suvarzinkarjalazet, toine puoli rajakarjalazis, pahoitettih mieli, ku yliopisto-opastukses heidy muga kui ei ole, on vaiku livvi da viana. Kenbo kehittä tveriläzien, lyydiläzien i toizien karjalazien kiely. Ruvettih sanomah ku on kolme, nelli, viizi karjalan kiely. Kenbo luadis kaikile kirjukiely?

Lehtien uvvessah yhteh menendy oli hyvä dielo. Vie parempi olis, ku uvves

« Tämä suomimielizien kampuani toinah esti karjalan piäzendän virrallizekse kielekse.

"Omas Muas" suas siännöllizesti lugie suvikaarjalastu, tverinkarjalastu da lyydilästy kirjutustu. Anna karjalazet harjavuttas lugemah da kuulemah toine toizen paginua. Toinah se rubies kazvattamah myödy miely kehittä täh yhty neitralnoidu, kaikile Karjalan, Tverin da Suomen karjalazile ellendettäviä kirjukiely. Se avuas dorogoi tulieh aigah: valdivollizen stua-tusan, yhteiskunnallizien palveluloin da kazvatuk-sen kohendamizeh, tiedo-kirjallizuon kirjuttamizeh karjalakse. Olen jo tarbehkse moni kerdua nähnyh tämän konfliktan: pidäs piättii, mil murdehel luadie nimilaudu, dokumentu libo pagin. Tora da kompromissu – vouse ei karjalakse. Moskovu nag-rau, pilkovundu meijät hävittäy.

Omi mieli kirjutakkaa <http://omamua.ru>

Excel biolougies?

» Helsinkis 2.-3. talvikuudu jo yhtettytostu kerdua piettih Valdukunnallizet Virtualiopastuksen päivät, kudamih enzi kerdua yhtyi meigälästy rahvastu Karjalaspäi

JELENA FILIPPOVA

Virtualiopastuksen päivät on suurimii da tärkevimii Suomen Opastushalličuksen luajittuloi tapahtumii. Niilöi pietäh joga vuottu da rahvastu niilöih kerdyy kogo Suomespäi, suvespäi Lappih suate. Yhtynytty joga vuottu on äijy, enämbi viittysadua hengie. Täl kerdua pidäy sanuo Virtualiopastuksen päivih enzi kerdua kävyi rahvastu Karjalaspäi, kaikkiedah nelli hengie. Hyö ollah karjalan da suomen kielen opastajat, karjalazet aktivistat.

– Mindäh olemmo kuččunuh karjalazii? Olen äijän kerdua oluh Karjalas. Näin ku siegi lapset ylen puaksuh käytetäh nygäigazii telefonoi, iPad:oi, ollah aktiivizet sotsialumedies. Duumaiččn, ku se olis hyvä mahto karjalazile opastajile tulla kaččomah, kui meil ruatah, kui školis käytetäh tiedo- da viestindytehnologieloi. Se olis hyövykse, sanou Suomen Opastushalličuksen ruadai, Karjalan Sivistysseuran piälikkö Eeva-Kaisa Linna.

Jevrouppalazis selvityksis tunnustetah, ku Suomen školis on hyvä infrastruktuuru tiedo- da viestindytehnologieloin käytändäs, školis kaikkie olis, ga ei sidä ylen äijii käytetäh. Opastajat konzugo ei kehata käyttöä, konzugo ei maltetä niilöi kaikkii viestindytehniekas tarvittavii ohjelmoi da laittehii. Sendäh eräs Opastushalličuksen ruado olis vägilöin panendu sih, ku tämä viga hävitettäs. Juuri sendäh pietähgi moizii pidoloi, kui nämä Virtualiopastuksen päivät.

Nämmien päivien aigah ruado meni eri tabah, oli varzinastu dokluadua kaikile da ruado ozastoloi. Kaikis niilöis ezile nouzi tiedo- da viestindytehnologieloin käytändy tämän päivän opastukses.

– Opastushalličukses olemmo šeikuinnuh muga da oppi-

Virtualiopastuksen päivih enzi kerdua kävyi rahvastu Karjalaspäi, kaikkiedah nelli hengie. Keskel ollah Virtualiopastuksen päivien järjeständykomitietan paginanvedäi Leena Nissilä da Opastushalličuksen ruadai, Karjalan Sivistysseuran piälikkö Eeva-Kaisa Linna.

nuh pidiä mieles se, ku Virtualiopastuksen päivien aigah olis jogahizele hyödy, kaikile tarittavannu opastusmaterjua: školan eri tazon opastajile, eri opastusainehien opastajile da vie tiedo- da viestindytehnologien spetsialistoi, sellittäy Virtualiopastuksen päivien järjeständykomitietan paginanvedäi Leena Nissilä. – Tietty dielo, eri opastajat eri miellygi ollah tiedo- da viestindytehnologieloin käytändäs. Meil Suomes tänäpäi on äijy semmostu sit toven peril olijua spetsialistua. A ku kaččonemmo kaikkii opastajii, ga on semmozii, kudamat ylen vähän syvendytäh tiedo- da viestindytehnologie-

» Viestiseinäpäi kerätty

- Biolougies Excel? Ozutahas kummallizel. Toinah se parembi pädis matematiekkah, kerran ku pagin on taulukois.
- Kudamua tarvita tuliel aigua enämbäl: kaunehkirjutuksen hivomistu vai 10 sormijärjestelmiä? Ruoitahgo opastuspuanant uvvistua tarbehakse?
- Opastajat ei ehtitäh da ei voija syvendyö TVT:n käyttö.
- Enne školas sai tulla toimeh Word:an da pari powerpoint:al, nygöi tulou uuzii nokialoi da supercellii.
- Suurel vuitil opastujil on ihan utoupii ku tehnologieloih syvendyttäs školis.
- 75% opastujis tahtottas käyttöä bumuagas luajittuu opastuskirjua nettikirjan sijas.
- Nuoret ei varata hairahtuo! Niken ei voi opastuo pagizemah kielel hedi oigieh. Hairahtukset ollah opastuksen edellytys.

«» Kudamua tarvita tuliel aigua enämbäl: kaunehkirjutuksen hivomistu vai 10 sormijärjestelmiä?

loih. Sendäh tänäpäi kansallizes opastuspuanas, sih niškoi pagizi tuandoi vaste Irmeli Halinen, nostammo ezih sen dielon, ku kai opastajat yhteläh suadas samat valmistukset kaččomattah sih maltaugo opastai uuzii tehnologieloi vai ei. Kai lähtöy opastujan oigevukses.

Midä mielly iče Virtualiopastuksen päivile kerdynyt opastajat ollah sit kaikies sai lugie Viestiseinä, kudai ruadoi konferensien tilois kaiken aigua. Jogahine internetan kauti libo sms-viestin vuoh sai työndiä sinne omii mielih, kudamii kaikkii sit sai lugie. Eigo hyvä taba vaihtua mielih da enämbän tiijustua, midä toven eletäh da ruatah opastuksen alal?

Suomes maltua käyttöä tiedo- da viestindytehnologieloi pidäy jo valtämättäh. Et kehata libo maltane nygöi, yksikai tulou maltua tuliel. Vuvveshäi 2016 Suomes kai yliopastujien tutkindot roitah sähközet.

» Omii mielih kirjuttakua
<http://omamua.ru>

» Helsinkin jälles

Midä iče Virtualiopetuksen päivih yhtynyt duumaijah tapahtumah nähte

ALINA ČUBUROVA, ECHO-projektan koordinattoru:

– Tänäpäi projektas olemmo luadimas virtualiverkuo internettah, kus oldas kai etnokeskukset. Helsinkis olen kudamidä sih ruadoh pädiijä nähnyh da ellendännyh, kudamah puoleh meile pidäy kehittä omua ruado. Tietäväine, mieleh oli kuunnelta Suomen opastuslaitoksien opastajien da spetsialistoin dokluadoi. Ga vie parembi oli lugie viestiseinä rahvahan mielih, kyzymyksii da vastavuksii, niidyhä tuli kaiken aigua konzuo ezityttih paginanpidäjät. Tämä ruadotaba himoittas ottua käyttöä meijän piettävis pidoloisgi. Suuret passibot Karjalan Sivistysseurale da ECHO-projektale, ku saimmo tulla moizeh pidoh. Toivon, tulien vuon perindö jatkuu da Karjalaspäi uvvessah kentahto lähtöy Virtualiopastuksen päivih.

ANASTASIJA SKUTAR', suomes-ugrilazen školan opastai:

– Hyvä da tolukas matku oli. Äijän tiijustimmo sit, kuihu Suomes ei vaiku školis, ga päiväkodiloisgi da yliopistoloi, käytetäh planšiettoi, tiedokonehii opastajes. Jo päiväkoisgi lapsi planšietan vuoh, kudamas on kižua, rubieu opastumah lugemah. Se on aiga miellykiinnittäi da sanotah hyvä taba harjaittua lastu kirjah. Sidä kaikkie, midä nygöi on verkos, midä kižua, elostustu, opastustu on Suomes lapsile da opastujile, oli ozutettu meilgi, oli annettu niilöin internetadresit. Voibi kois sit vie kerran kačču da ruveta käyttämäh. Se on aiga hyvä.

Virtualiopastuksen päivien aigah oli ozutettu opastuskirjua daigi tiedokonehkižua. KUVA: ALINA ČUBUROVA

Hyödynyh toizen köyhytty ei usko

Duumas istujat ainos duumajah vai sidä, midä kovembat zakonat luadie, ku parembi voidas rahvas eliä. Ga elaihu vai sen ozuttu – yhtet zakonoin vuoh vai bohatusah, a toizet köyhyttäh sinnessäh, konzu ristikanzu ei tiijä jo, kui iellehpäi eliä.

Otammo ezimerkikse tärgei fatieras eländykyzmys. Pädis eliä, konzu kodiloin palvelijoin izändöil ei ollus nimittumua rahvahanke hoppuu, sit toinah olis eläjil rauhuseilaigu.

Ga eihäi sua piettiä, konzu näit da kuulet taloloin pihois kui rahvas pietäh yhtehizii paginoi koval iänel sih niškoi, kui pahas kunnos pietäh yhtehizii kodiloi, a izändät vai kovasti mängytäh vastah, ku erähil eläjil on vellat maksamata. Konzu moizii piädyy, izändäl on vägie rahvahattah ottua niidy velgoi maksamattomii da zakonan vuoh sellittiä kai dielot, a ei kaikkii eläjii da oigeiloi ristikanzoi survuo yhteh tukkuh.

On moizii virguniekkoi, kuduat ruadua putilleh ei malteta, a vai täytetäh kukkaruo suuren rähyne bohattujen. Ylen hyvin net käytetäh uuzii zakonoi, joga tyhjäs ristikanzan hairovukses kerras pannah suuret štruafut da politsien avul kiškotah, hos nenas verdy lähtekäh. Nenga zakonoin vuoh yhtet bohatusah, a toizet ielleh vai köyhyttäh.

NIKOLAI FEKLISTOV,
Petroskoi

On moizii virguniekkoi, kuduat ruadua putilleh ei malteta, a vai täytetäh kukkaruo suuren rähyne bohattujen.

Ehtinöygo kiireh abu

Čalnan kyläs piettih kerähmö, kuduas Karjalan tazavallan tervehyönministru Valentina Ulič, Priäžän da Oniegarannikon piiribol'ničoin piäliköt da toizet tervehyönanal virguniekat vastattih kyläläzien kyzymykseh, mindäh heijän kyläs ei rodei kiirehavun mašinua. Tervehyönministru paheksi, ku Čalnan kiirehavun mašin erähinny kuun ajeli voimattomiluo vaigu seiččeikymmin ker-

roin, toici sidägi vähembän. Yhtelläh sie ruadau 16 hengie, kailkile heile tulou maksua palkat.

– Ku paikalline valdu on sidä mielty, ku kiirehabumašin pidäy olla Čalnas, hyö vojiah sen jättiä. Heilgi on vastus paikallizien eljien tervehyös, väitti Valentina Ulič.

Toizin sanojen, Priäžän muitegi köyhäl b'udžietal pidäy löydiä den'gua sih – mil'lonat.

Valentina Ulič oppi vagaittua

čalnalazii, ku heidy rubieuvalemah Šuojun kylän "skouroi". Konzu kerähmön rahvas kyzyttih äijygo on mašinua Šuojus da kuultih vastavus, ku ainavo, yksi, zualas rubei kuulumah nagruo. Toizeksi, kui terväh mašin Šuojuspäi piäzöy Čalnah.

Kerähmön lopus ministru Ulič uskaldi kahten nedälin peräs vie ližäkse šeiukuija sidä diehu da sen jälles kerävyö uvvesah.

Kuvat vaihtuttih, nostih miehet da naizet, odva pieteltih kynnälii omis muamolois saneltes, erähät vouse ei voidu paista, muga herkäät kynnälet oldih.

Paras moralin urokku da elaijan ezimerki

» Omamualazet-kluban vuoronmugazel vastavuksel piettih paginua kallehimis, armahimis meijän muamolois

Mugažah karjalazeh gorniččah kerävyttih ei vaigu kluubah kuulujat rahvas, ga lapsienkoin kazvatitgi. Sergei Kn'azev, meijän video-operuatoru, kuduadu hyvin tutah meijän kyläs, valmisti "kinon meijän muamolois. Enämbän kuudu myö valmistuimmo täh pidoh, ečimmö muuzikkua da runuo, rahvas tuodih fotokuvua, erähil net oldih ainavot, kudamii pietäh ruokos. Pivon valmistamizes äijän autoi Veškelyksen školan voimistelun opastai Pavel Andrejev, häi andoi laittehisto, ku voizimmo kaččuo "kinuo" muamolois.

Pido algavui Jevgenii Jevtušenkon runol muamoloih nähete. Sit suurel ekruanal čoman muuzikan myödäh ruvettih ozuttamah kuvii. Ekruanalpäi omih ruavastunnuzih lapsih kačottih heijän muamat, kuduat eletti vaigieloi elaihoi, kazvatettih lapsii da bunukkoii. Kuvat matkattih toine toizen peräh Zinaida Petrovna Boitsova, Matr'ona Vasiljevna Vorobjova, Okt'abrina Vasiljevna

Kn'azeva, Vasilisa Kuz'minična Loginova.

"Kenbo tämä on?", "Kenenbo muamo?" šupettajen, kynnäliis läbi kyzeltih toine toizel pidoh tulluot. Liikuttajat da herkäät oldih kerdomukset muamolois. Kaikis jygevin oli paista Ida Jermolajeva, kudai enzimäzenny rubei sanelemah omas muamas, Zinaida Petrovna Boitsovas, kudai otti händy tyttärekse tytön vahnembien kuoltuu voinan aigah.

Kuvat vaihtuttih, nostih miehet da naizet, odva pieteltih kynnälii omis muamolois saneltes, erähät vouse ei voidu paista, muga herkäät kynnälet oldih. Pidi nähtä, kui tarkah tytöt lapsienkoispäi kuunneltih ruavahien paginoi omis toizele ilmaile lähtenyzis muamolois. Se oli paras moralin urokku da elaijan ezimerki. Kui hyvin sanoi Pavel Aleksejevič Andrejev: "Kui puaksuh myö tänäpäi voiveroitammo da čakkuammo elostu, kogonah unohtammo, kui jygieh eletti meijän muamat, kuduat kestettih kollektivizatsiet,

repressiet, voinat, evakot. Hyö kai kestettih da piästih eloh kazvattamah lapsii, opastettih heidy olemah ristikanzoinnu da työttih suureh mieroh."

Lapsienkoin kazvatit Vieno Šapoval, Alina Fatejeva, Ksenija Gavriloval da Angelina Mihno hyviteltih omii kazvattajii Al'bina Kornilovua da Marina Borovkinua da sanottih heile hyvii sanoi. Alina Fetejeva kai lugi oman runon, kuduan omisti Marina Nikolajevnale.

Pruazniekku jatkui stolan tagan. Oli kiehutettu samvuaru, varustettu piiruat, kuduat pastoi Svetlana Vasiljevna Loginova. Pagizimmo tuliedu elaihu, nygözis problieemois, kui olis panna kundoh kirjasto. Sergei Kn'azev lugi Zoja Šaškinan kirjazen. Häi on meijänmualaine, eläy Voronežan alovehel da pidäy sie aktivistu ruaduo.

Tämä "ildukečoi" rodih ylen hyvä da painui mieleh.

L'UBOV PRISOŠKOVA,
Veškelyksen kirjaston ruadai

Nostammo Karjalan Kielen Kodii

Hos den'gua ei ole vie kerätty äijy, yhtelläh täl nedäilil algavui Koin seinien nostandu. Karjalazet kogo mierol kerätäh varua Karjalan Kielen Koin nostamizeh.

– Suammo den'gua tavallizis kyläläzisi, sanou KKK-yhtymän piälikkö Ol'ga Gokkojeva. – Jessoil'čat Tatjana Fomina, endine Kolatsellän školan opastai, da L'udmila Jermolajeva da hänen sizäreksset – Alavozes eläi Tatjana Maškojeva da Tamperel eläi Nadežda Pavilainen, kuduat loppiettih Vieljärven školan, työttih Karjalan Kielen koin nostamizekse 3500 rubl'ua, suuret passibot heile. Egläi kenlienne pani 2500 rubl'ua čotale. Suuret passibot!

Petroskoiš Perevalkalovehel toimii Soglasijeyhtymy myöy luajilmuksii, kudamii omin käzin luajitah yhtymäh kuulujat naizet, da kai varat työtäh Koin luadimizeh. Sežo petroskoilazet naizet yhtytäh kaikenmoizih hyvyönludajioih aksieloih, kudamat ollah KKK:n kannatukseks.

Kylmykuus ilmoitimmo lehten kauti, ku "Oman Muan" toimitukses voi bi ostua Kirjaimikko-kartočkua da sil samal kannattua Karjalan kielen kodii. Kartočkua oli painettu 300 palua, niilöin myöndäs kai kerätty den'go – lähes 5 000 rubl'ua – jo mendih Karjalan kielen koin "kukkaroh".

Mustoitammo, ku tuommoine mieli luadie kirjaimikko-kartočku livvikse tuli mieleh Suomes Varkauksen linnas eläjäl Marija Kähäril. Marija iče piirusti joga livvin kirjaimiehvien kuvan da luadi kartočkan makietan.

Petroskoiš 20.–22. talvikuudu Hand Made -festiivalin hantuzis pietäh hyvyönludadijarmanku, kus suau ostua käzil luajittuloi vehkehii, a 27. talvikuuudu Priäžas pietäh Uvven vuvven illačču "Lumut", kuduas kerätty varat mennäh Karjalan Kielen Koin nostamizeh.

« Kuulužas Letka-jenkas tuli hip-hop tansu, Itköy neičyt -pajos rodih rakka-huon ezitys.

« Programman piäezitykseks voibi sanuo Adel' Adkinsan Skyfall-pajuo.

Laval sinäillan "haldivoittih" folkmodernu, folkfusion-taba, improvizatsii. KUVA: IVAN STEPANOV

"Skyfall" karjalakse

» Mennyt nedäilil tansu- da pajojoukko "Kantele" ezitti petroskoilazile uvven K@ntele-style -programman

TATJANA VASILJEVA

Uttu Kantele-joukon programmua voibi sanuo eksperimentakse, ku nikonzu enne vie Kanzallizen ansamblin artistat ei luajittu, ei ozutettu nengostu kummua laval. Täl programmal sen luadijat tahtottih kiinnostutua nuorižuo kanzallizeh muuzikkah da kul'tuurah. Sähkömuuzikkusoittimet, barabanat da rahvahallizen muuzikan uvvet nyg-aigazet aranžirovkat programman luadijain mieles avvutetah nuorižole parembi ellendiä, ku perindö da nyg-aigu ollah sivoksis. Tiättävaine, rakkahuon aihe, kudai "ruskiel niitil" on kuvottu programmah, kiinnitti nuorižon miely. Suvaičus, toivehet, tuskat tuhanzii vuozii tagaperin dai nygöi, onnuako vie monii vuozii edehpäi koskietah nuoren miely da syväindy.

Laval sinäillan "haldivoittih" folkmodernu, folkfusion-taba, improvizatsii. Tädä ezityksen žanrua sanotah "fejeriekse". Monet tundietut "Kantelen" tansut da pajot oldih ezitetty uudeh luaduh. Kuulužas Letka-jenkas tuli hip-hop tansu, a Itköy neičyt -pajos rodih rakkahuon ezitys. Karjalazen muinazen kul'tuuran ekzoutiekku,

Sinäpiän skripku, akkordeonu, pilli da perindölline kandeleh soitettih sähkömuuzikkua. KUVA: IVAN STEPANOV

perindöllizien soittimien maagine iäni nyg-aigazes nävös andau mahtuo lapsese, nuorele dai ruavaha-

le kaččojale tundie perindöllizen kul'tuuran tarkeitustu.

Kaččojat nikonzu vie

ei nähty Kantele-joukon tansioi laval nyg-aigazis sovis, a "Ainon" pajattajii – lyhyzis jupkazis. Nuori kaččoi nägi, ku Kanzallizen ansamblin artistat ollah tavallizii brihoi da neidizii, kudamat eletäh tavallistu nuoren elostu: suvaijah, tansitah nyg-aigazii tansiloi, kiistelläh, pietäh iluo.

Kantele-joukon soittajien ezitys oli toven korgietazoine. Sinäpiän skripku, akkordeonu, pilli da perindölline kandeleh soitettih sähkömuuzikkua.

Programman piäezitykseks voibi sanuo Adel' Adkinsan Skyfall-pajuo, kudamua karjalan kielel ezitti Karjalan arvostettu pajattai Tatjana Peron'. Artistal on oma pajotaba, kudai kerras painuu mustoh. Taivas pakkuu -pajos Kul'tuuruministru Jelena Bogdanova sanoi erikseh passibot konsertan lopus sen pajattajale.

– Moizii pajoloi karjalan kielel tarvith meijän nuoret, sanoi Jelena Viktorovna.

Karjalan tazavallan piämies sežo oli programman enzi-illas. Jälles konsertua Aleksandr Hudilainen kiitti Kantele-joukon artistoi rohkeuos da kanzallizen kul'tuuran säilyttämizes.

Suomelastu kinuo sai kaččuo ilmai

OL'GA KUZMINA

Petroskoin Premjer- kul'tuurukeskuses ozutettih viizi parastu suomelastu fil'mua.

Mennytvuon erisyylöin peria suomelazien fil'moin nedälii ei olluh, tänävuon tämä perindö piätettih elvyttiä. Fil'moin ozuttamistu hommattih Suomen Piiterin piäkonsul'stvu, Petroskoin Premjer-kul'tuurukeskus, Karjalan kul'tuuruministerstvu da Suomen kanzalline SES- kinofondu. Tavan mugah suomelazii fil'moi ozutetah Moskovas, Piiteris sego Murmanskas.

Suomelazien fil'moin nedälin avai kogo perehile tarkoitettu Ella ja kaverit –fil'mu. Sen pohjannu on Suomen kirjuttajan Timo Parvelan Ella-kniigusarju. Fil'mas opastujat yhtes opastajanke vastustetah oman piiriškolan salbuamistu. Nämä ongelmat huolestutetah rahvastu kui Suomes mugai toizis mualoisgi.

– Tämä fil'mu keräi lapsii Petroskoin monis školispäi. Minä tiijän, gu Petroskois daigi kogo Karjalas on äijy rahvastu, kudaloi kinnostetah suomen kieli da kul'tuuru. Tämä fil'mu andau hyvän mahton lapsile da aiguzile kuunnella nyg-aigastu suomen kiely, enimyölleh lapsien paginua, minun mielese se on targei kieli-neroloin kehittämizes, sanelou Suomen Piiterin piäkonsul'stvan Petroskoin ozaston konsulu Tuomas Kinnunen.

Enimät fil'mat oldih tarkoitettu aiguzile. Ozutettuloin kinoloin keskes oligi komedieu rakkahuos da rahvahan yhtevykses. Kahten filman – «Kaikella rakkauddella» da «Kaappari» – luadijainnu ollah Suomes hyvin tundietut da nerokkahat ohjuajat Matti Ijäs da Aleks Mäkelä. Aleks Mäkelän trillerifil'mu perustui toizitapah-tumih, kuduat oldih Suomes. Petroskoih ozutettavakse tuovut fil'mat ollah eriluaduu, sendäh jogahine kaččoi voi vallita fil'mu omua miely myöte.

– En vie nähnyh nämmi fil'moi, äijäl vuotin niilöin ozuttamistu. Kogo perehel kävyimmö kaččomah Suomen nyg-aigazii fil'moi, sanelou Suomen Piiterin piäkonsul'stvan Petroskoin ozaston konsulu Tuomas Kinnunen.

Kai fil'mat ozutettih kiännetylöinny ven'an kieleh. Lippuloi eri virastoloih, toimistoloih da školih juattih ilmai. Tulien vuon suomelazen kinon nedälin aigah tahtotah ozuttua enämbi fil'mua.

Suomelazien fil'moin nedälin avai kogo perehile tarkoitettu Ella ja kaverit –fil'mu. Sen pohjannu on Suomen kirjuttajan Timo Parvelan Ella-kniigusarju.

Pieni kando rien kumuau

» Suomalas-ugrilazes školas 129 lastu opastuu karjalan kieleh. Se on vaiku 14% tämän opastuslaitoksen kaikis opastujis. Ei ammui kaheksanden da yheksänden kluassoin opastujat, kuduat enzimäzeh kluassah tulduu vallittih livvin murdehtu opastettavakse, kirjutettih ainekirjutustu “Mindäh minä opastun karjalan kiely?” Erähät nuorien mielet painammo lugiettavakse.

MINDÄH MINÄ OPASTUN KARJALAN KIELDY?

Meijän perhes paistah karjalan kielel. Minun vanhembat paistah karjalan kielel lapsusaijas. Muamo opastau lapsile karjalan kiely lapsienkois n:s 20, tuatto ylen hyvin pagizou karjalakse, vai häi ei luge karjalakse.

Minä suvaičen kävvä Iloine-joukkoh, sie myö pajatammo karjalakse, pläšimmö. Minä jatkan perhen perindö – pagizen karjalan kielel. Minä alloin opastuo karjalan kiely alguškolas.

Minun buabo da died’oi joga päiviä paistah karjalakse. Hyö eletäh karjalazes kyläs, Kuittizēs. Minun pravobuabo on tovelline karjalaine naine.

Minä ajattelen, gu pidäy kehittä karjalan kiely, paista joga päiviä omal kielel. Pahakse mielekse nygöi karjalan kieli on häviemäs, no minä tahtozin, gu minun lapset paistas karjalan kielel.

Minä mietin, gu minun armas karjalaine kieli rubieu elämäh meijän suures maailmas.

AL’BINA HOTEJEVA

Kois minul ei ole kenenke paista karjalan kielel. Minun sizär, Vika, sežo opastui karjalan kiely meijän školas, ga pahakse mielekse häi unohtau kielen, sendäh gu enämbiä ei opastu karjalan kiely, da ei ni ole kenenke paista karjalakse kois.

Minä ajattelen sidä, gu sinä elät Karjalas, opasta omua kiely, kehittä sidä. Anna eläy ielleh karjalan perindö. Täl čomal, rikkahal kielel paistah vai täs – Karjalas. Sendäh pidäy pidiä kuunnivos karjalan kiely. Tahtozin, gu tämä kieli rodihes tazavallan valdivonkielekse.

VERONIKA KIPROVSKAJA

Minä opastun karjalan kiely. Enne minun t’outa opastui karjalan kiely täs školas, a nygöi häi ruadau meijän školas opastajannu. T’outa Ol’a ruadau alguškolas da opastau lapsile karjalan kiely.

Myö elämmö Karjalas, sendäh minun mielydy myö, joga ristikanzal pidäy paista karjalan kielel. Pidäy panna mustoh karjalan rahvahan tavat. Karjalan kieli on ylen čoma. Se on suomen kielen rinnal, minä opastun školas suomiegi.

TAN’A H’ANINA

Karjalan kieli on muinaine da čoma. Ammui kai ristikanzat paistih karjalakse. Nygöi ei jogahine karjalaine pagize karjalan kielel. On igävy, gu meijän kieli on häviemäs. Minä tahtozin, gu karjalan kieli eläs ielleh. Sendäh sidä pidäy opastua

Nygözien školaniekoin käzis karjalan kielen tulii aigu. KUVA: OL’GA SMOTROVA, “OMA MUA”

školis da yliopistolois, mugaže paista perhis joga päiviä.

ALINA TARANOVA

Minuu miellyttäy karjalan kieli, se on ylen čoma, täl kielel paistah minun perhes buabo da muamo. Minä suvaičen kuunnella, kui hyö paistah. B-aballuo puaksuh tullah Suomen gost’at da minä voin heijänke paista karjalakse, konzu hyö minuu kyzytäh.

TAN’A ŠUTOVA

Minä alloin opastuo karjalan kiely ezmäzes kluasas. Minun perhes kaikin paistah karjalan kielel. Konzu minä tullen kyläh, tuatto da died’oi paistah karjalakse. Enne minä heidy en ellendänyh. Nygöi minä ellendän puolet sanat.

Kois tuatto toiči pagizou minunke karjalakse. Tuatto da died’oi elettih karjalazes kyläs, no se paloi. Hyö tietäh karjalan

kiely roindupäiväs.

Minä sežo tahton paista karjalan kielel. Minä ajattelen, gu sinä elät Karjalas, pidäy tiediä oma kieli. Gu niken ei rubie pagizemah karjalan kielel, se hävieu.

Kieli hävieu, hävieugi karjalan rahvas. Ei rodei karjalazii – ei rodei ni Karjalua. Minä uskon, gu karjalan kieli rubieu elämäh.

ONDREI FOMIN

Jo lapsusaijas minä opastun karjalan kiely. Konzu minä olin pieni, kävyin lapsienpävykodih “Marjaine”, kus opastutah čomua karjalan kiely. Vie silloi minä ajattelin, gu lähten školah, kus opastetah karjalan kiely.

Pahakse mielekse nygöi minun armas kieli rubei häviemäh. Karjalan kielel tänäpäi pagizou pikoi palaine rahvastu.

Minuu miellyttäy se, gu Petroiskois on kaksi školua, kus

lapset vojah opastuo karjalan kiely. Minä olen hyväš mieles, gu opastun školas, kus on karjalan kielen opastus.

Pahakse mielekse minä en voi putille paista omal kielel, sendäh gu minun perhes karjalakse ei paista. Karjalazii Karjalas vuozii vuottu vähenöy.

Minä hyväš mieles luven kirjutuksii karjalan kielel Oma Mua -lehtes da “Kybenyös”.

Vie TV:s on karjalan kielel paginua da ozutustu. Minä hyväš mielel kačon uudizii karjalan kielen.

Hyvät rahvas, älgä unohtakua karjalan kiely!

KSENJA SILINA

Karjalan kieli on čoma da rikas. Minä suvaičen opastuo karjalan kiely. On žiäli, gu karjalan kieli ei ole ylen suures käytös. Nuorižot ei tahtota paista omal kielel sendäh, gu huijustellahes.

Karjalas painetah lehtii kar-

jalan kielel, se on “Oma Mua” da “Kipinä”. Se avuttau karjalan kielen opastundas.

Minun mieles, gu karjalan kieli eläs ielleh, nuorižol pidäy kiändyö sen puoleh.

KIRILL NEF’ODOV

Minä opastun yheksändes kluasas, suomalais-ugrilazes školas. Školas minä opastun kolme kiely: karjalua, suomin da englannin kiely. Karjalan kiely opastun läs kaheksua vuottu. Karjalan kieli on minulle paras urokku. Minä opastun karjalan kiely, sendäh gu se on čoma kieli, ga pahakse mielekse se on häviemäs.

KAT’A MOROZOVA

Minun perhes ei paista karjalan kielel, ga myö vellenke pagizemmo muamankielel, sendäh gu Ivan sežo opastui suomalais-ugrilazes školas karjalan kiely.

Minul on paha mieles, gu karjalan kieli on häviemäs da ei ylen äijy ristikanzua pagize omal kielel.

KAT’A LOPUHINA

Minä opastun karjalan kiely sendäh, gu minun muamo on karjalaine. Häi on hieruspäi, kus kaikin paistah karjalan kielel. Minun muamo školas ei opastunnuh karjalan kiely. Händy pikkarazennu lapsennu pagizemah karjalakse opastettih muamo da tuatto. Se hieru on Sellät. Se on hieru, kus eläy karjalan kieli.

DAŠA PAVLOVA

Jogahine ristikanzu kogo ijän opastuu. Opastundu algavuu perhes, sit päivykois, školas, yliopistos da eläjes. Ristikanzu iče valličoi, mittumua kiely hänel opastuu. Školas minä opastun eri kieli: ven’ua, suomie, karjalua, englannin kiely. Omas školas minä opastun muamankiely: se on livvin murdeh. Tädä kiely minä opastun enzimäzes kluasas. Minä elän Karjalas, kus monii sadoi vuozii rahvas kannatetah omua kultuurua da kiely. Karjalan kieli on rikas da čoma. Harvah nuoret paistah karjalakse. Kyläs vie kuulet karjalan paginua, a linnas se on harvinaine.

Tahton sanuo nuorižole: opastukua muamankiely.

SLAVA MIRONOV

Moizii igävii mieli on karjalan kiely opastujil. Lapset, tietäväine, nähtäh ku kielel ei ole prestiizua. Lapsit et peitä, ku opastundan sistiemas karjalan kieli on pädemätömäl kohtal. Eigo olis meil enämbäl mieleh tiijustua, midä lapset iče voidas luadie, ehoittua libo muuttua karjalan kielen opastamizes, ku se “nostas piän”?

» UUTTU KIÄNNÖSTY

KONSTANTIN BAL'MONT

* * *

Täh mieroh tulin
Päiväšty štob nähtä.
Anaksagor
Täh mieroh tulin
Päiväšty štob nähtä
Da sinilagevuo.
Täh mieroh tulin
Päiväšty štob nähtä
Da jyrkii mägilöi.

Täh mieroh tulin
Nägemäh vie merdy
Da randua reheviä.
Kai yhteh silmävykseh
Solmiin mierot,
Oon herru mä.

Mä voitin kylmän
Unenhorrostilan,
Luajin toiveunen.
Mä joga hetki
valmis keksimizeh,
Pajattajen.

Miun toiven herätettih
Kärzimyksset,
Suvaitanneh täh sen.
Ken rovn'u mil'on pajon
Vägie myöte?
Niken, niken.

Täh mieroh tulin
Päiväšty štob nähtä,
Gu päivy sammunou,
Mä pajatan...
Mä pajatan Päiväšty
Iel kuolemua!

Anaksagor (Kreikka, 500-428 eKr.) oli mieras ezmäzenny, ken arbai, što Päiväine on miäččy.

Elaijan nevvo

Kyzelin minä välläzel tuulel,
Midä voin, olla nuorennu štob.
Vastai minule kižuaju tuuli:
"Kui tuuli, kui savvu kebjei oo,

Kyzelin minä vägeväl merel,
Mis on nevvo suuren elaijan.
Vastai minule iänezy meri:
"Kui minä, ole ainos iänekäs!"

Kyzelin minä päiväzel korgiel,
Kui vois syttyö zor'kua valgiembah.
Nimid'ei päiväine vastah voinnuh,
No vačču mun kuuli: "Pala vai!"
1902

Karjalakse on kiändännyh
TAMARA SAVELJEVA

J.H. ERKKO

Vanhu buabo

Valeli kukkii vahnu buabo,
Kasteli omal ikkunah.
"Kusb'on tytär, vahnu buabo?"
"Loitton tiäpäi, muailmal."
"Tiijätgo sa, vaivaine buabo,
Ongo tytär hyväl tropal?"
"En voi tiediä, midä polgou,
Toinah on jo Tuonelal,
Valelen kukkua armahastu,
Tyttölastu mustellen,
Tuskuan omua puhtahastu
Muailmal vie löydänen".

Karjalakse on kiändännyh
IVAN SAVIN

Kuuzi čiučoloih niškoi

VASILII SUHOMLINSKII

Kolmen päivän peräs tulou Uuzi Vuozu, a Vit'oi viruu voimatoi. Pani muamo kuuzahazen kravatin edeh, čomendi sen bobazil, n'amuloil, juablokoil. Ehtäl sytyt-
tih varbois lampočkat.

Tuli jälgi huondes Uttu vuotta vaste. Kačahtih Vit'oi ikkunah. A sie näggy kolme pikoi pikkarastu čiučoihuttu. Kăpčazes kăpčäh hypitäh, syömisty ečitäh. Žiäli rodih Vit'oil linduzii.

– Mama, sanoi brihačču, – luajimmo čiučoloih kuuzen.

– Kuibo? ovostelih muamo.

– Kačo kui, vastai Vit'oi.

Pystytti kuuzivarbazen endizeh n'amuvakkazeh, ripoitti sinne jyvii da leibymurustu.

Vedi muamo pihale pienen kuuzahazen da pani lumeh.

Nähtih se čiučoihuot, lennettih jyvih, pietäh pidoloi, čiučetetäh ihastuksis.

Agu se oli mielihyvä Uuzi Vuozu Vit'oil!

Talvihämäri

Tyyni talviehty. Pilvet peitettih taivas. Pakutah lumitiähtet. Aigaine hämäri. Myö muamanke istummo ikkunallou da kačommo peldoh. Meijän ies loppematoi valgei hursti. Sen piäl, kus ollou loitton, – pikoi pikkaraine mustu čoke. Se lekkuu.

– Mibo sie neče on? kyzyn minä muamu.

– Toinah koiru, a voibi ollagi onnas reboihut. A toinahgi harmai hukku, hilläzeh vastuau muamo.

– Harmai hukku? ovostelen tostu kerdua minä. – Kuspäibo häi voibi tänne ugodie, harmai hukku?

– Suarnaspäi, sanou muamo. – Tämähäi meijän ies ei ole vaiku valgei peldo, a se on suarnalline peldo.

– A meččy? kyzyn mina. – Kačos, tua – taivahan rannal, sehäi on toven meččy?

– Meččy sezo on suarnalline, šupettau muamo. – Mustu kummalline meččy...

Kaikekse igiä jäi mustoh minule se talvihämäri. Kui se on minule kallis! Vet se on kaiken minun elaijan dai kaiken armahan Ižänmuan oza.

Karjalakse on kiändännyh VALENTINA LIBERTSOVA

» LUGIJAT RUNOILLAH

Tuli tusku

Tuli tusku tules,
Kuduan vastain rannal,
Läiky kuva joves
Ihan lautan rinnal.
Lukkuh pandu veneh,
Airoloispäi tippuu,
Painavunnuh uneh
Tuomen varbu rippuu.

Joven tagan meččy –
Kuuzikko da leppy...
Mibo neče priičču –
Ehtän tuskuau vačču?

Ehtän tuli läiky
Joven lämmäl pinnal,
Kaikie värie häilyi
Paivänlasku helmal.

En tiije ken tuldu
Polti kezäehtän –
Ei se olluh kuldu,
Ei go oza meijän.
Toinah peitoizuttu
Ei rauku ni olluh –
Puhtastettih randua,
Pandih piha kundoh.
Pahat rikkoheinät,
Oksat, topat, lomut,
Yhteltiedy priičat
Yhteh tuleh pannuot.

Valgieh yössäh tuli
Udu rannal pilketti...
Tusku tules suli,
Suuret huolet azetti...

VALENTINA LIBERTSOVA,
Alavoine

Omiä mieli kirjuttakkaa
<http://omamua.ru>

Sil kerdua sih loppih kuulužus

» KERDOMUS

NIKOLAI FEKLISTOV

Anuksen piirin kul'tuurutaloih kerdy ylen äijy rahvastu. Anuksen piirin rahvastu ainos miellytti kerävyö kul'tuurutaloih olgah sie mittuinahto pido: sil aigua rahvas suadih nähtä tuttavii, pagizuttua toine tostu da hyväš mies tarattua kaikenluaduzis dielolois. Täl kerdua kul'tuurutaloih kerdyi täyzi zualu oman linnan dai lähembäzis hieruloispäi tulluttu rahvastu.

Kymmenen aigah allettih pido. Lavale oli istutettu kumakal katetun stolan tuakse piäle 80-vuodine mužikku, kudual oli ylen heikko kuulo dai nägö. Lavan astui Petroskoilpäi obkomaspäi työtty ezittäi, kudai tervehtitty zavodi paginan:

– Tänäpäi meile puuttuu merkitä kuulužakse histouriehjiäjäpäivä – täydy

50 vuotta, konzu meijän Ivan F'odorovič, kudai tuli meidy ihaškoittamah, on kommunistoin joukos. Viijeskymmenes vuoves partis olendan aijas Ivan F'odorovič andoi kai nerot dai väit meijän valdivon lujoittamizekse da vägevyttämizekse. Sennozes ruavos hänel ei olluh ni yhty päiviä, ni yhty yödy ruavottah. Minä kohti voin sanuo, ei jogahine ollus keštännyh mostu nakkuumistu, kui Ivan F'odorovič. Tänäpäin myö yhtes kunnivoičemmo hänen 50-vuodizen parties olendan da annanmo hänele tämän merkin da jengahuzin lahjakse hänen ruadolois synnyinmuan hyväkse.

Sen jälles ezittäi kehoitti, ken tahtos midätahto sanuo Ivan F'odorovičah näh.

Enzimäzes rivis ihan lavua vaste istui elähtännyh, ruadolois da perehty kunnos pidäjes muokkavunnuh, korgei kazvol, ylen laihiu naine, kudai kynnälissäh rubei huijustelemattah, kohti sanuo, kiromah tädä partinoidu, kudai partien

nimel imi huogiettah rahvahan gorii 50 vuotta.

– Viijenkymmenen vuvven aigua Ivan oli meijän hierus oivallizennu ižändänny da palveli valdivole peitošoinnu kielittäjänny. Kaikkii hierun mužikoi työndi kielitändäl tyrmäh kui nevvostovallan vastazii "vrednih sosialnih elementov". Jogahizele mužikale löydi viärytty, sen jälles tuldi palvelijat da viettih hieruspäi buiteku tutkittavakse. Äijät mužikat akkoi rauhoitettih muga: olgua zobotattah – tutkitah dai tulemmo kodih, ičehäi tiijättö, emmo ole nimis dielos viäryniekat. Tämä, Ivan partinoi, mužikat sai työndiä ijakse tyrmih, a heijän akkoi vägivallal käytti hyväkse huogiettah mielen mugah.

Tämän naizen paginan jälles "partiit-sua" hil'lakazin avuttettih vedii iäres lavalpäi. Sil kerdua Ivan F'odorovičan kuulužus loppihes, a rahvas, ket oldih sit pidos, vie mustellah sidä.

Goroskoppu

Tulii vuozu on Hevon vuozu päivännouzu puolen goroskopian mugah. Tulien vuon ruaduo löydy kaikile! Voimistelkua, käygiä kerähmölöih, miitingoih, olgua peril poliitiekkuudieloloisgi. Hevon vuozu hyvin pädöy konsertoih da pruzniekkoih niškoi.

ROTTAH niškoi tämä vuozu on ozatoi. Hos Rotal ongi ainos varakse peitetty dengua, ga tähän vuon suittua ei puutu, Rottu rubieu kandamah velgutakkua.

HÄKKI panou kundoh kai omat dielot. Ruadajat Häkit suajah äijy dengua. Pangua vai net dengat hyvä dieloh.

TIGRAL ei pie nimidä varata. Hänel pidäy ruadua da astuo ainos vai iellehpäi. Tigrat hyvin sovitat Tigroinke.

KAŽI libo Kodijänöi on ainos rauhažu. Tulien vuongi niken ei "riko" hänen rauhažua elostu.

DRAKON luadiu kai sih niškoi, ku ozuttua omua ičče hyvä puoles da suaja lykky omah elokseh da ruadoh.

MAVOL rodieu problemua suvaičudielolois. Ga Mavot ollah mielevät, sendäh sellitetäh kai omat problemat.

HEBOLOILE oma vuozu lykky ei tuo. Se rodieu heile jugei. Kui ainosgi Hevol rodieu mieleh kävvä kaikenmoizih pidoloih.

KOZAH libo Lambahah niškoi tämä vuozu on hyvä. Kozoi kai miellyttäy, sendäh kogo vuozu Kozat roitah vesselät.

OBLEZJAN hos ei suvaiče ruadoloj, kus pidäy ozuttua ičče da mennä hyväkse, ga toinah juuri moizes ruavos häi suu hyödy.

KUKOIN dielot mennäh hyvin. Häi rubieu pidämäh iluo da nagramah vierahii ozattomuksii sissäh, kuni net ei koskieta händygi.

KOIRUA kai rubieu tabavuttamah. Koiru tahotos olla peril kaikis dielolois, ku kai olis hänen silmäl, ga iče ei usko omih vägilöih.

POČČI libo Meččy-počči maltau miärätä omua ruaduo oigieh da pyzyö ramkois. Poččii ei lykystä suvaičudielolois.

Valmisti OL'GA SMOTROVA

Hebo voi mennä yhteh Tigran, Koiran libo Lambahanke. Hevol parempi on pyzyö loitomba Rottua.

Hebo on kunnolline ristikanzu

Hevot ollah tundietut, vesselät, mielevät, maltetah pidiä dengoi, ruadoh panah kai väit. Kiinnitetäh toizien mielty omah iččeh, sendäh ku šuurivutah kirjavih sobih da toiči ollah varuamattomat. Hevot tietäh ičele hindu.

Hebo suvaiččou teatroi, kerähmölöi, sportukilboi da kaikkie, kus on rahvas-tu. Hebo voi piästä korgiele poliitiekku-alal, maltau ohjata ristikanzoi. On neruo Hevol fiziičeskoih ruadohgi. Hos Hebo ei ole intelligentoin roduu, ga häi on hyvä da ravei ruadai, puaksuh ei ole varmu omas ičes.

Hos Hebo ruadau vai iččeh niškoi, hänen ruaduo monet vojiah käyttiä hyväkse. Hebo voi opastuo hos mittumah ammattih, ga nikonzu ei rubie raudamah yksinäh. Hänel ainos pidäy kuulta kiittändysanoi omah puoleh.

Hevol on "palavu" veri, häi tabavuu ylen terväh. Net, ket nähtih Hebo vihan vallas, nikonzu enämbiä ei ruveta tabavuttamah händy (toinah sendäh, ku hyö kuoltih pöllästyksis!).

Hebo on ičensuvaiččii. Häi "pollettau" kaikkii, ket roitah hänele tiel, huigei hänel sendäh ei rodei. Hevol ei

ole dieluo vierahih problemoih, händy kiinnostutah vai omat dielot. Hebo ei kuundelevuoloi, ruaduo kai omah luaduh. On hyvä, konzu Hebo jättäy oman perehen vie nuorennu da rubieu elämäh omal mielel. Perehtulehmohäi ei anna Hevol välliä.

Jo omas perhehes Hevot ollah ižändät da vardoiččijat. Hänen peräh perhehes lähtietäh iäres oza da sobu.

Hebo puaksuh mieltyy, sendäh hänel ei ole ozua elokses. Ozakkahakse Hebo rodieu vai silloi, konzu hänen mieli voittau syväinkäskyn.

Hevon vuvvet Heboloile ollah pahat, Tulihevon vuvvet (kerran 60 vuvves – 1906, 1966, 2026...) ollah kai kauhiet, traagizet. Näminnu vuozin Heboloile libo heijän perhele voi roita ozattomuttu, katastroufua libo voimattomuttu. Net, ket rodivuttih Tulihevon vuvvennu ollah samat tabua myöte, vai tavat voi olla suurembat, sanommo, Tulihebo on enämbi rakas ruadoh dai omua ičče voi suvaija enämbäl. Tulihevon elos on mieltykiinnittävämpi Hevon elostu, Tulihebo voi roita kuuluzakse hyvyön libo pahuon kauti.

» MIDÄ? KONZU? KUS?

12/12
10.00 **Opastajien jatko-opastusinstituuttu**
Pravdan piha, 31
☎ 59-56-49
Karjalan kieli nygyaigazes opastukses-konferensii

13/12
18.00 **Art-kafe FM**
Kirovan piha, 12
Ropivo-illačču
☎ 8 921 013 82 13

15/12
15.00 **Kanzallizien kul'tuuroin keskus**
Leninan lagevo, 2
L'udmila Melentjevale omistettu illačču

27/12
18.00 **Elämä-etnoku'l'tuurine keskus**
Priäzän kylä
Sovetskaja piha, 75
☎ 8(81456)31171
Lumut-etnoillačču

24/12–
27/12
14.00
16.00 **Kanzallizien kul'tuuroin keskus**
Leninan lagevo, 2
☎ 8911-404-60-08
Uvven vuvven ezitys
"Tapahtumu lammilluo"

» SIÄNENNUSTUS

	Petroskoi		Anus		Priäzy		Suojärvi		Sortavala		Pitkyrandu	
	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY	YÖ	PÄIVY
12/12	☁ +3	☁ +3	☁ +4	☁ +4	☁ +3	☁ +3	☁ +5	☁ +3	☁ +5	☁ +4	☁ +4	☁ +3
13/12	☁ +3	☁ -1	☁ +4	☁ +1	☁ +2	☁ -2	☁ +3	☁ -2	☁ +4	☁ 0	☁ +3	☁ 0
14/12	☾ -7	☀ -10	☾ -7	☀ -9	☾ -8	☀ -11	☾ -9	☀ -11	☾ -7	☀ -9	☾ -7	☀ -9
15/12	☁ -10	☁ -2	☁ -7	☁ 0	☁ -10	☁ -	☁ -7	☁ 0	☁ -3	☁ +1	☁ -4	☁ +1
16/12	☁ -2	☁ 0	☁ 0	☁ +1	☁ -1	☁ 0	☁ -1	☁ 0	☁ +1	☁ +1	☁ +1	☁ +1
17/12	☁ -1	☁ +2	☁ 0	☁ +3	☁ -2	☁ +1	☁ -3	☁ +2	☁ -2	☁ +3	☁ -1	☁ +3
18/12	☾ -2	☁ -3	☾ -1	☁ -1	☾ -3	☁ -3	☾ -3	☁ -5	☾ -1	☁ -1	☾ -1	☁ -2

On otettu: www.gismeteo.ru

HALDIVOICČIJAT: Karjalan tazavallan Zakonoinhyväksyndykerähmö, Karjalan tazavallan halličus, Karjalan Rahvahan Liitto da Julguamo "Periodika"

Karjalan rahvahan lehti
Alustettu kezäkuus 1990

Piätoimittai Natalja Sinitskaja
Julguamon da toimituksen adressi:
Titovan piha 3, 185035 Petroskoi, Karjalan Tazavaldu
→ Tel: (814-2) 78-05-10
→ E-mail: omamua@mail.ru
INTERNET: <http://omamua.ru>

ILMAHPIÄSTÄI:
→ Valdivolline Periodika-b'udžettulaitos
→ Painettu Verso-painamos 185031 Petroskoi, Varkauksen randu-uuličču, 1a
→ Kirjoile pani Ven'an Federatsien kirjupainoalan komitiettu
→ Registrunoumeru 0110927

INDEKSU 51894
→ Painettavakse N°48(1188) on allekirjutettu 11.00 čuasuo 10.12.2013
→ Painandulugumiäry 700
→ Tiluandu 1176
→ Hindu 15 rubl'ua
Redizainu – Fenomen-mediajoukko (Piiteri)
www.design-smi.ru

ISSN 0110-9278

